

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, СТРАХОВИХ ВИПЛАТ, СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ, ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ ТА ПЛЬГ

вул. Бастіонна, 9, м. Київ-14, 01601 тел. 284-89-33,

E-mail: info@pfu.gov.ua, сайт www.pfu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 00035323

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Наталі Щербатій
foi+request-109179-60fe2645@dostup.pravda.com.ua

Шановна Наталю Михайлівно!

Розглянувши Ваш інформаційний запит від 27.02.2023 (вх. № 250/11 від 27.02.2023) щодо деяких питань пенсійного забезпечення одинокої жінки, 02.03.1959 року народження, яка визнана особою з інвалідністю 2 групи, Пенсійний фонд України, в порядку порушених питань, повідомляє.

1, 1.1, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.4. Згідно зі статтею 9 Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (далі – Закон № 1058), який набрав чинності 01.01.2004, в солідарній системі призначаються такі пенсійні виплати: пенсія за віком, пенсія по інвалідності, пенсія у зв'язку з втратою годувальника.

Особі, яка має одночасно право на різні види пенсії (за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника), призначається один із цих видів пенсії за її вибором (частина перша статті 10 Закону № 1058).

1.2, 1.3, 1.3.4. Згідно з абзацом першим частини першої статті 45 Закону № 1058 **пенсія призначається з дня звернення за пенсією.**

Разом з тим пенсія за віком призначається з дня, що настає за днем досягнення пенсійного віку, якщо звернення за пенсією відбулося не пізніше трьох місяців з дня досягнення особою пенсійного віку (абзац перший пункту 1 частини першої статті 45 Закону № 1058).

З огляду на положення статті 26 Закону № 1058, одинока жінка, 02.03.1959 року народження, яка визнана особою з інвалідністю 2 групи, право на пенсію за віком мала після досягнення віку 57 років 6 місяців та наявності страхового стажу тринадцять не менше 15 років.

Пенсія по інвалідності призначається з дня встановлення інвалідності, якщо звернення за пенсією відбулося не пізніше трьох місяців з дня встановлення інвалідності (абзац перший пункту 2 частини першої статті 45 Закону № 1058).

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 32 Закону № 1058 особи, яким встановлено інвалідність, мають право на пенсію по інвалідності, залежно від групи інвалідності, за наявності страхового стажу, передбаченого

Бричок Любов Олександрівна

КНЕДП - ІДД ДПС

DC3B8DF4DD96AC46D9BFC506D311968D28A62D4FA9145EA10BEEEFDC8D68545300

03.03.2023

Пенсійний фонд України

03.03.2023

2800-030102-8/10883

абзацами другим - двадцять сьомим частини першої статті 32 Закону № 1058, на час настання інвалідності або на день звернення за пенсією у відповідному віці.

Відтак одинока жінка, 02.03.1959 року народження, яка визнана особою з інвалідністю 2 групи, право на пенсію по інвалідності має з дати встановлення інвалідності, якщо звернення за призначенням пенсії відбулось не пізніше трьох місяців з дня встановлення інвалідності, за наявності страхового стажу, передбаченого абзацами тринадцятим – двадцять сьомим частини першої статті 32 Закону № 1058 на час настання інвалідності або на день звернення за пенсією.

Особи, яким встановлено інвалідність після досягнення пенсійного віку, передбаченого статтею 26 Закону № 1058 (після 60, 63 чи 65 років), мають право на пенсію по інвалідності за наявності страхового стажу, зазначеного в абзаці першому частини першої статті 26 Закону № 1058, тобто не менше 15 років (абзац двадцять восьмий частини першої статті 32 Закону № 1058).

Пенсія у зв'язку з втратою годувальника призначається з дня, що настає за днем смерті годувальника, якщо звернення про призначення такого виду пенсії надійшло протягом 12 місяців з дня смерті годувальника (абзац перший пункту 3 частини першої статті 45 Закону № 1058).

З огляду на положення пункту першого частини другої статті 36 Закону № 1058, одинока жінка, 02.03.1959 року народження, яка визнана особою з інвалідністю 2 групи, матиме право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника (чоловіка) за наявності страхового стажу відповідної тривалості.

Переведення з одного виду пенсії на інший здійснюється з дня подання заяви на підставі документів про страховий стаж, заробітну плату (дохід) та інших документів, що знаходяться на час переведення з одного виду пенсії на інший в пенсійній справі, а також додаткових документів, одержаних органами Пенсійного фонду (абзац перший частини третьої статі 45 Закону № 1058).

Відтак одинока жінка, 02.03.1959 року народження, яку визнано особою з інвалідністю 2 групи, та якій призначено один із видів пенсії (за віком, по інвалідності чи у зв'язку з втратою годувальника) і вона має право на інші види пенсії, може перейти за її бажанням (за заявою) на інший вид пенсії з дня звернення за призначення іншого виду пенсії.

1.3.3. З текстом Закону № 1058 Ви можете ознайомитись в мережі Інтернет за посиланням <https://zakon.rada.gov.ua>.

1.4. Розмір пенсії за віком згідно зі статтею 27 Закону № 1058 визначається шляхом множення заробітної плати (доходу) застрахованої особи, визначеної відповідно до статті 40 Закону № 1058, на коефіцієнт страхового стажу застрахованої особи, визначений відповідно до статті 25 Закону № 1058. Відтак, розмір пенсії за віком знаходиться в прямій залежності від тривалості страхового стажу особи та розміру її заробітної плати (доходу), що нараховувались в період трудової діяльності. Що більші зазначені показники, то більший розмір пенсії у особи.

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 28 Закону № 1058 мінімальний розмір пенсії за віком встановлюється в розмірі прожиткового

мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом (у 2023 році – Законом України від 03.11.2022 № 2710-IX «Про Державний бюджет України на 2023 рік»), за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу (згідно з пунктом 4-1 розділу XV Закону № 1058 – 25 років страхового стажу для чоловіків та 20 років для жінок, якщо пенсію призначено до 01.10.2011).

Згідно зі статтею 33 Закону № 1058 пенсія по інвалідності особам з інвалідністю I групи призначається в розмірі 100 відсотків пенсії за віком, II групи - в розмірі 90 відсотків пенсії за віком, особам з інвалідністю III групи - 50 відсотків пенсії за віком, обчисленої відповідно до статей 27 і 28 Закону № 1058, за наявності страхового стажу відповідної тривалості на час настання інвалідності або на день звернення за пенсією, що передбачений статтею 32 Закону № 1058.

Пенсія у зв'язку з втратою годувальника призначається в розмірі: на одного непрацездатного члена сім'ї - 50 відсотків пенсії за віком померлого годувальника; на двох та більше непрацездатних членів сім'ї - 100 відсотків пенсії за віком померлого годувальника, що розподіляється між ними рівними частками (частина перша статті 37 Закону № 1058).

Максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів, установлених для осіб, які втратили працездатність (частина третя статті 27 Закону № 1058).

2, 2.2, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.4, 2.3. Пунктом 6 розділу XV Закону № 1058 передбачено, що до прийняття відповідного закону до пенсій, передбачених Законом № 1058, встановлюються надбавки та здійснюється їх підвищення згідно з Законом України від 05.11.1991 № 1788-ХІІ «Про пенсійне забезпечення» (далі – Закон № 1788), який набрав чинності 01.01.1992.

Пунктами «а» та «б» статті 21 Закону № 1788 передбачено встановлення до пенсії за віком, зокрема, надбавок непрацюючим пенсіонерам, які мають на своєму утриманні непрацездатних членів сім'ї, та на догляд одним пенсіонером, які за висновком медичних закладів потребують постійного стороннього догляду.

Пунктами «а» та «б» статті 33 Закону № 1788 передбачено встановлення до пенсій по інвалідності, зокрема, надбавок непрацюючим особам з інвалідністю, які мають на своєму утриманні непрацездатних членів сім'ї, та на догляд одним особам з інвалідністю II групи, які потребують постійного стороннього догляду або досягли пенсійного віку.

Розміри вищезазначених надбавок та умови їх встановлення визначено постановою Кабінету Міністрів України від 16.07.2008 № 654 «Про підвищення рівня пенсійного забезпечення громадян» (далі – Постанова № 654), яка набрала чинності 24.07.2008.

Беручи до уваги положення підпункту 3 пункту 4 Постанови № 654 непрацюючим пенсіонерам, які мають на своєму утриманні дітей до 18 років, надбавка до пенсії за віком, по інвалідності, передбачена Законом № 1788, виплачується у розмірі 150 гривень на кожну дитину.

З огляду на положення підпункту 4 пункту 4 Постанови № 654 самотнім особам з інвалідністю II групи, які потребують постійного стороннього догляду або досягли пенсійного віку, та які отримують пенсію відповідно до Закону № 1058 (крім осіб, які отримують державну соціальну допомогу на догляд відповідно до Закону України від 18.05.2004 № 1727-IV «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю»), виплачується надбавка на догляд у розмірі 50 гривень.

2.1. Дата права на встановлення до пенсії за віком чи до пенсії по інвалідності надбавки на догляд чи надбавки на непрацездатних членів сім'ї визначається відповідно до частини четвертої статті 45 Закону № 1058.

2.2.3. З текстом Закону № 1788 та Постанови № 654 Ви можете ознайомитись в мережі Інтернет за посиланням <https://zakon.rada.gov.ua>.

3. Пунктом 3.1 розділу III Порядку подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», затвердженого постановою правління Пенсійного фонду України від 25.11.2002 № 22-1, передбачено, що не пізніше ніж за місяць до досягнення особою пенсійного віку територіальний орган Пенсійного фонду України, підприємство, установа, організація інформують застраховану особу про набуття права на призначення пенсії, порядок її призначення та виплати.

4. Дата та вхідний реєстраційний номер Вашого інформаційного запиту від 27.02.2023 зазначено в абзаці першому цього листа.

5. Надсилаємо витяг з документообігу в Пенсійному фонді України - реєстраційну картку Вашого інформаційного запиту від 27.02.2023.

6. Нумерація відповідей в листі Пенсійного фонду України відповідає нумерації запитань у Вашому запиті на публічну інформацію. Сканована копія витягу з документообігу Пенсійного фонду України відповідає вимогам до даного виду документу.

Додаток: 1 арк. в 1 прим.

З повагою
заступник директора Департаменту

Любов БРИЧОК